

Sosiaalinen luotto

Aikajakso: 1.8.2023 –

Päivitetty: 15.8.2023

Sote-uudistus

Etelä-Pohjanmaa
Tulevaisuuden sote-keskus

Sisällys

1. Mistä on kyse?
2. Mukana olevat toimijat
3. Lähtötilanne, tarve ja tavoite
4. Toimintamallin lyhyt kuvaus ja mahdollisen prosessin kuvaus
5. Mitä asioita on kokeiltu
6. Arviointi ja kokeilussa opittua
 - Kokemukset toimintamallista (asiakkaat ja ammattilaiset)
 - Mitattavat asiat
 - Muu arviointi
7. Millaisin edellytyksin toimintamallia on kokeiltu? Raamit ja mahdolliset rajaukset
8. Jatkokehittäminen ja juurruttaminen
9. Mallin mahdollinen laajentaminen koko hyvinvointialueelle
10. Linkit ja yhteystiedot

1. Mistä on kyse ? Toimintamallin esittely

- Sosiaalinen luotto on sosiaalihuollon palvelu, jonka tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää itsenäistä toimintakykyä (Laki sosiaalisesta luototuksesta 1133/2002)
- Sosiaalinen luotto on hyvinvointialueen myöntämä laina, josta ei peritä korkolain mukaisen koron lisäksi muita maksuja
- Luottoa voidaan myöntää pienituloiselle ja vähävaraiselle henkilölle, jolla ei muulla tavoin ole mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luotto
- Luoton saamisen edellytyksenä on myös arvioitu kyky velan takaisinmaksuun
- Sosiaalista luottoa myönnetään henkilölle, jonka kotipaikka on Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen alueella.

2. Mukana olevat toimijat

- Palvelu on lakisääteinen sosiaalihuollon palvelu, johon kuuluu sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta
- Luoton myöntämiseen vaaditaan vahvaa taloushallinnon osaamista
- Sosiaalisen luoton prosessista vastaavat sosiaalisen luoton toimistos sihteeri ja sosiaalityöntekijä / -ohjaaja

3. Lähtötilanne, tarve ja tavoitteet

Lähtötilanne ja tarve

Sosiaalinen luotto on sosiaalihuollon lakisääteinen palvelu; 1.8.2023 alkaen jokaisen hyvinvointialueen on tarjottava sosiaalista luottoa pienituloisille ja vähävaraisille.

Vuoden 2019 sosiaalisesta luototuksesta tehtyjen tilastojen (THL) mukaan sosiaalisia luottoja on myönnetty vuodessa yhteensä 553 (koko maassa). Keskimääräinen myönnetty laina on tilaston perusteella ollut noin 6 500 euroa. Etelä-Pohjanmaan alueella ei ole ollut asukkaita sosiaalisen luototuksen piirissä lainkaan vuonna 2019. Tilastojen perusteella on arvioitu, että sosiaalisen luototuksen uusia hakemuksia tulisi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuosittain 76. Myönteisiä lainapäätöksiä tehtäisiin Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella arviolta 38 vuosittain, jonka myötä lainojen vaatima luottopääoma olisi ensimmäisenä vuonna 247 000e.

Tavoitteet

Sosiaalisen luototuksen tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Sosiaalisen luoton avulla luotonsaaja voi saada taloutensa hallintaan ja tasapainoon pitkällä aikavälillä.

Käytännön tasolla toimintamallilla saavutetaan:

- Talouden tasapainottuminen edullisen lainan avulla
- Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääntyminen
- Itsenäisen suoriutumisen vahvistuminen

4. Toimintamallin lyhyt kuvaus

- Sosiaalista luottoa myönnetään hakemuksesta, jossa kuvataan luon käyttötarkoitus ja määrä
 - Etelä-Pohjanmaan työikäisten palveluiden asiakasohjaus neuvoo asiakasta ja lähettää hakemuslomakkeen
- Sosiaalisen luoton toimistos sihteeri neuvoo ja ohjaa asiakasta hakuprosessissa
- Hakemuksen vastaanoton jälkeen sosiaalityöntekijä/-ohjaaja saa vireilletulosta herätteen
- Sosiaalisen luoton esiselvityksestä vastaa sosiaalisen luoton toimistos sihteeri, joka käy hakemusta liitteineen tarvittaessa asiakkaan kanssa läpi
- Esiselvityksen jälkeen päätös hakemuksen etenemisestä syntyy toimistosihteerin ja sosiaalityöntekijän/-ohjaajan keskustelun pohjalta
- Asiakas saa tiedon päätöksestä
- Myönteisen päätöksen jälkeen asia etenee sosiaaliseen selvitykseen; ajanvaraus sosiaalityöntekijälle/-ohjaajalle
- Sosiaalisen selvityksen jälkeen tehdään varsinainen päätös luototuksesta ja laaditaan vaadittavat luototuksen asiakirjat
- Asiakas saa luoton myöntämisen jälkeen tarpeen mukaista ohjausta ja neuvontaa toimistosihteeriltä ja/tai sosiaalityöntekijältä/-sihteeriltä

5. Mitä asioita on kokeiltu?

Sosiaalisen luototuksen palvelu käynnistynyt em. Kuvauksen mukaisena 08/2023, kokemuksia palvelusta saadaan loppuvuonna 2023

6. Arviointi ja kokeilussa opittua

Kokemukset toimintamallista

Asiakkaiden kokemukset

Kokemuksia saatavissa vasta loppuvuodesta 2023

Ammattilaisten kokemukset

Kokemuksia saatavissa vasta loppuvuodesta 2023

6. Arviointi ja kokeilussa opittua

Mitattavat asiat, Muu arviointi

Plussat

Kokemuksia saatavissa vasta loppuvuodesta 2023

Kehitettävää

Kokemuksia saatavissa vasta loppuvuodesta 2023

7. Millaisin edellytyksin toimintamallia on kokeiltu? Raamit ja mahdolliset rajaukset

- Sosiaalista luottoa voidaan myöntää itsenäistä selviytymistä tukeviin tarpeisiin, joita voivat olla esimerkiksi
 - välttämättömät asunnon pienkorjaukset tai koti-irtaimiston hankinta (mm. lämminvesivaraajan vaihto)
 - työllistymisen tuki (mm. opinnot, oppimateriaali)
 - velkojen järjestely, velkakierteen katkaiseminen
- Sosiaalisen luoton lainamäärä on vähintään 300 euroa ja enintään 5 000 euroa. Laina-aika on korkeintaan seitsemän vuotta ja pienin lyhennettävä kuukausierä 20 euroa. Sosiaalisen luoton myöntäminen edellyttää vakiintunutta taloudellista tilannetta ja takaisinmaksukykyä. Hakijalle tehdään lainan haun yhteydessä maksuvaralaskelma ja lainan myöntäminen perustuu aina selvitykseen.

8. Jatkokehittäminen ja juurruttaminen

- Sosiaalista luottoa tarjotaan koko maakunnan alueella lakisääteisenä palveluna
- Prosessia jatkokehitetään kokemusten pohjalta

9. Mallin mahdollinen laajentaminen koko hyvinvointialueelle

Sosiaalista luottoa tarjotaan koko maakunnan alueella lakisääteisenä palveluna

10. Linkit

- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue: [Sosiaalinen luototus - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue \(hyvaep.fi\)](https://hyvaep.fi)
- Innokylä: [Sosiaalisen luototuksen toimintamalli Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella | Innokylä \(innokyla.fi\)](https://innokyla.fi)